

Energiek aan de slag voor een mooie toekomst

Energiek aan de slag voor een mooie toekomst

Jacob Knoops

Jos Valckx

Jack Jennissen

Op 21 maart 2018 gingen ook de inwoners van Bergen naar de stembus om een nieuwe gemeenteraad te kiezen. Het resultaat: CDA en PK wonnen elk één zetel, de VVD bleef op hetzelfde aantal en KERN verloor er twee. Na een aantal verkennende gesprekken bleek dat voor alle partijen de voorkeur uitging naar het vormen van een zo breed en stabiel mogelijke coalitie. Een coalitie die bezig wil zijn met de toekomst en die niet voortdurend terugblijkt op wat er in de vorige bestuursperiode is fout gegaan maar daar wel van heeft geleerd. Wij, CDA, PK en VVD, hebben elkaar gevonden in deze uitgangspunten en zijn gaan onderhandelen over een coalitieprogramma.

Het resultaat van deze onderhandelingen ligt voor u: een toekomstgericht coalitieprogramma waarin wij onze verkiezingsbeloften herkennen en waarmee wij energiek aan de slag willen gaan. Bergen is een aantrekkelijke gemeente om in te wonen, te werken en te recreëren. Om dit zo te houden, gaan we het woningaanbod beter afstemmen op de hedendaagse en toekomstige woonwensen, het vestigingsklimaat voor bedrijven optimaliseren, stimuleren dat het voorzieningenniveau op niveau blijft, ervoor zorgen dat onze gemeente goed bereikbaar blijft en regelen dat recreatie en toerisme verder worden ontwikkeld zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van natuur en landschap. Wij nemen onze verantwoordelijkheid om de aarde leefbaar te houden voor toekomstige generaties. Door optimaal gebruik te maken van energiebronnen als zon, wind, bodem en water gaan we Bergen energieonafhankelijk maken.

De inwoners van Bergen kunnen er op blijven rekenen dat ze de zorg krijgen die zij nodig hebben. Om de kosten die de gemeentelijke overheid voor deze zorg betaalt niet uit de hand te laten lopen, wordt eerst gekeken wat iemand, met steun van mensen in de directe omgeving, zelf kan. Bij de inkoop van zorg en de aanschaf van hulpmiddelen zal de keuze vallen op zo goedkoop mogelijke maar wel adequate oplossingen. We zetten in op doelgerichte preventie (voorkomen is immers beter dan genezen) en op de soms nog verborgen kracht van de inwoners in onze gemeenschappen. Met, onder andere, deze maatregelen in beeld, hebben we laten uitrekenen of we meer grip kunnen krijgen op de uitgaven binnen het programma samenleving, met name in het sociale domein. Wij hebben er alle vertrouwen in dat dit zal lukken.

Niet alleen in het sociale domein, ook in andere beleidsterreinen staat voorop dat structurele uitgaven worden gedekt door structurele inkomsten. In vergelijking met andere gemeenten betalen de inwoners van Bergen relatief weinig gemeentelijke belastingen. Dit willen wij zo houden. Waar mogelijk en nodig blijven we samenwerken met andere overheden. Samenwerken is echter geen doel op zich, het moet in het belang zijn van onze gemeente.

De mening van de inwoners van Bergen doet er toe. Wij luisteren naar hun wensen en houden er rekening mee. Het gemeentehuis is voor iedereen toegankelijk, medewerkers en bestuurders zijn aanspreekbaar en bereikbaar.

Met enthousiasme gaan we aan de slag met dit coalitieprogramma. Onze partijen leveren elk één wethouder om het, samen met de gemeenteraad, uit te voeren. Over een kleine vier jaar maken wij graag de balans op of de toekomst net zo mooi is als wij nu voor ogen hebben.

Samenleving

Wmo, jeugdzorg en participatie

Decentralisatie van de zorg

Sinds 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet. De taken die met deze wetten samenhangen, hebben de gemeenten overgenomen van het Rijk en de provincies.

Dit betekent dat gemeenten zorg moeten verlenen aan hulpbehoevenden met het doel dat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Ook helpen de gemeenten jeugdigen (met problemen) en hun ouders beter te functioneren. Verder ondersteunen zij mensen die kunnen werken, maar die het zonder begeleiding niet redden op de arbeidsmarkt.

De gemeente Bergen is aan de slag gegaan met het uitvoeren van de nieuwe taken en is daarbij tegen het feit aangelopen dat de uitvoering ervan zeer complex is. Voordat we de aan de gemeente toegewezen zorgtaken verder gaan optimaliseren, zullen we eerst de van het Rijk en de provincie overgedragen taken juist moeten inregelen. We noemen dit 'de basis op orde brengen', wat in 2019 moet zijn voltooid.

De juiste zorg binnen de kaders van de beschikbare middelen

Alle gemeenten hebben bij de decentralisatie van de zorg minder geld gekregen van het Rijk en de provincies dan zij nodig hadden om de uitgaven die samenhangen met de uitvoering van de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet te dekken. Dit tekort moeten we zelf aanvullen of we moeten dusdanige maatregelen treffen dat we binnen de beschikbare budgetten kunnen werken.

In 2017 heeft de gemeenteraad besloten tekorten die ontstaan bij het sociaal domein binnen dit beleidsveld op te lossen en te komen tot een sluitende begroting. Dit betekent onder andere een (structurele) bezuiniging van 1 miljoen euro per jaar. Deze taakstelling houden wij overeind.

Mocht het Rijk via de uitkering vanuit het gemeentefonds meer geld beschikbaar stellen voor Wmo-, Jeugd- en Participatiewettaken, dan worden deze middelen in eerste instantie -als er op dat moment nog tekorten zijn- besteed voor deze doelen.

Wij gaan onderzoeken of de benodigde zorg goedkoper kan worden ingekocht of op een andere manier kan worden geregeld.

Onder het motto 'voorkomen is beter dan genezen' willen wij de vraag naar zorg verminderen. Dit betekent dat we het accent leggen op zelfredzaamheid, hulp organiseren in de eigen omgeving, goede contacten onderhouden met het onderwijs (signaalfunctie) en de huisartsen. In dit kader speelt het concept 'positieve gezondheid' een rol. In dit concept wordt gezondheid niet meer gezien als de af- of aanwezigheid van ziekte, maar als het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. In deze visie is gezondheid niet langer meer strikt het domein van de zorgprofessionals, maar van ons allemaal. Het gaat immers om het vermogen om met veranderende omstandigheden te kunnen omgaan.

Wachlijsten voor het verkrijgen van zorg mogen niet ontstaan omdat het budget op is. In samenspraak met de huisartsen onderzoeken wij of de toegang tot de zorg laagdrempeliger kan worden gemaakt of op een andere manier kan worden aangepakt waardoor zwaardere zorg kan worden vervangen door een lichtere vorm. Streven is dat er voor de zorgvrager een perspectief duidelijk is, zowel in afschaling als in tijd. Eerstelijns zorg moet zo dicht mogelijk bij de inwoners van onze gemeente aanwezig zijn.

Wij willen dat degenen die zorg ontvangen met ons meedenken over de wijze waarop wij zorgvragen afhandelen.

Degenen die op grond van de Participatiewet een uitkering krijgen van de gemeente, gaan wij verplichten tot het leveren van een zinvolle maatschappelijke tegenprestatie. Om mensen weer aan het werk te krijgen, benaderen we ook als gemeente werkgevers die mogelijk om arbeidskrachten verleggen zitten.

Financieel perspectief

Met onder meer een structurele investering van 150.000 euro in het algemeen maatschappelijk werk wordt er in deze raadsperiode per saldo structureel 600.000 euro bezuinigd op Wmo-begeleiding, doelgroepenvervoer, hulpmiddelen, jeugdzorg en de uitvoering van de Participatiewet. Daarnaast wordt er 400.000 tot 500.000 euro bezuinigd op andere uitgaven in het programma samenleving. Zelfredzaamheid en zorg voor elkaar worden bevorderd en preventie en armoedebestrijding worden zoveel mogelijk ontzien.

Verenigingen en accommodaties

De gemeente Bergen levert financiële steun aan tal van verenigingen. Door vast te houden aan het huidige subsidiebeleid dreigt een tekort op de gemeentebegroting te ontstaan. Onder meer om die reden gaan we het subsidiebeleid herijken, waarbij voorop staat dat het verenigingsleven een belangrijke rol speelt in onze samenleving. In ons nieuwe beleid zullen we meewegen hoe actief een vereniging is, welke maatschappelijke relevantie deze heeft, wat zij doet om andere inkomsten dan overheidssubsidie te verwerven en of samenwerking en zelfs samenvoeging verenigingen krachtiger kan maken.

Multifunctionele accommodaties vervullen een belangrijke rol in de samenleving in onze dorpen. Wij werken mee aan het realiseren van een gemeenschapsvoorziening in Afferden. We zullen in deze raadsperiode de gemeentelijke ondersteuning van de algemene voorzieningen evalueren.

Onderwijs

Bergen heeft een lokale educatieve en welzijnsagenda (LEWA). Dit is een instrument om als gemeente, schoolbesturen en andere partners afspraken te maken over het onderwijs-, jeugd- en welzijnsbeleid. De ervaringen met LEWA zijn goed, daarom willen wij dit afsprakenkader laten voortbestaan en de komende periode richten op cultuureducatie, sport en beweging, voorkomen voortijdig schoolverlaten en aandacht voor hoogbegaafdheid.

Dorpsraden

Dorpsraden hebben een belangrijke signaalfunctie naar de gemeente, samen met hen willen wij ons bezinnen op hun rol en positie.

2

Ruimte en economie

Wonen en werken

Hoewel het aantal inwoners van de gemeente Bergen de laatste jaren tamelijk constant is, wordt Noord-Limburg beschouwd als een krimpregio. Er worden minder kinderen geboren en er vestigen zich minder inwoners dan er mensen overlijden of wegtrekken. Daarnaast zal de vergrijzing gevolgen hebben voor onze gemeente.

Wij leggen ons niet bij voorbaat neer bij 'krimp'. Wij willen kansen benutten. Het is prima wonen in onze gemeente: in een prachtige omgeving en niet heel ver van plaatsen waar arbeidskrachten nodig zijn. Ook de gemeente Bergen zelf biedt werkgelegenheid en hier zien we nog groeikansen, bijvoorbeeld in het kader van de Participatiewet.

Een toenemend percentage van de Bergense bevolking bestaat uit ouderen. Niet alleen omdat veel jongeren de gemeente verlaten en elders gaan wonen, maar ook omdat mensen steeds ouder worden. Er is sprake van 'dubbele vergrijzing'. Wij zullen in ons beleid rekening houden met deze ontwikkeling. Veel ouderen worden minder mobiel, zowel binnen- als buitenshuis. Woningen moeten geschikt zijn voor bewoning door ouderen, winkel-, openbaar vervoer- en andere voorzieningen moeten goed voor hen bereikbaar zijn.

Aan mensen die voor het eerst een huis kopen en dat doen in de gemeente Bergen blijven wij passende startersleningen verstrekken om de financiering te vergemakkelijken.

Op beperkte schaal is er, binnen de grenzen van het provinciaal beleid en onze eigen woonvisie, in vrijwel elk dorp ruimte voor het inbreiden van nieuwe woningen naar aantoonbare behoefte. Deze ruimte gaan we optimaal benutten in samenspraak met woningcorporatie Destion, ontwikkelaars en omwonenden.

We stimuleren het zelf (laten) bouwen van huizen. Regelgeving moet eerder stimulerend dan belemmerend zijn voor de ontwikkeling van vernieuwende woonvormen, zoals kangoeroewoningen, tiny houses en tijdelijke mantelzorgunits ter ondersteuning van de participatiesamenleving. Nieuwe maar ook bestaande woningen dienen zoveel mogelijk levensloopbestendig en duurzaam te zijn of te worden gemaakt.

Doorlopend is er behoefte aan woonruimte voor personen die om wat voor reden dan ook al dan niet tijdelijk hun vertrouwde omgeving hebben verlaten. Voor een deel vestigen zij zich nu op campings. Deze zijn hiervoor niet bedoeld. Wij koersen de komende vier jaar op een structurele oplossing in nauwe samenwerking met de regiogemeenten.

Het is prettig als er in alle dorpen voorzieningen zijn waar de dagelijkse boodschappen kunnen worden gedaan. Dat is om economische redenen -ook een winkelier moet voldoende inkomsten hebben- helaas niet altijd mogelijk. Wij ondersteunen (burger)initiatieven om voorzieningen waar mogelijk bereikbaar te houden. Onze aandacht gaat vooral uit naar het verder ontwikkelen van winkelhart Mosaïque en het hier met prioriteit aanpakken van de leegstand van winkelruimte. Mosaïque moet nog meer het bruisende centrum van onze gemeente worden.

Niet (meer) in gebruik zijnde panden staan ook op bedrijventerrein De Flammert. Het is belangrijk deze leegstand te bestrijden, bijvoorbeeld door ruimte te creëren voor kleine ondernemingen. De wegen en groenvoorzieningen op De Flammert krijgen een voldoende kwalitatieve uitstraling.

Wij gaan actief aan de slag met het werven van ondernemers die zich in Mosaïque en op De Flammert willen vestigen, maar blijven ook nadrukkelijk met de nu aanwezige ondernemers in gesprek om behoeften te peilen en proberen hieraan te voldoen. Ook zullen wij bij werkgevers en (grotere) bedrijven in de ruime regio de aandacht vestigen op het mooie woongebied in Bergen, met korte afstand tot het werk, wat zij onder meer kunnen gebruiken bij het werven van personeel.

Openbare ruimte

De openbare ruimte wordt nu niet intensief genoeg onderhouden. Dit is een gevolg van eerdere bezuinigingen. Wij willen het onderhoudsniveau omhoog brengen, zodat het aanzicht van de openbare ruimte verbetert. Dit betekent dat er op diverse plekken extra inspanning nodig is om achterstallig onderhoud ongedaan te maken. Wij gaan inwoners die het initiatief nemen om de kwaliteit van de openbare ruimte te verbeteren, ondersteunen. Mensen die via de Participatiewet een beroep doen op financiële steun van de gemeente gaan we betrekken bij het beheer van onze groenvoorzieningen. Wij streven naar een zo groot mogelijke toegankelijkheid van buurten, openbare gebouwen, scholen, sportvoorzieningen en openbaar vervoer voor mensen met een beperking.

Verkeer en vervoer

Achterstallig onderhoud aan infrastructuur en kunstwerken (bruggen, viaducten, duikers en dergelijke) moet zo snel mogelijk worden geïnventariseerd en van een plan van aanpak worden voorzien. Nieuwe achterstanden dienen in de toekomst niet meer op te treden.

De afgelopen jaren heeft de gemeenteraad voor diverse renovaties van infrastructuur incidenteel geld beschikbaar gesteld. Wij willen toe naar een meerjarenplanning waardoor er structureel voldoende geld voor onderhoud en vernieuwing wordt begroot. Dit geldt ook voor het onderhoud en de vervanging van kunstwerken.

Met de provincie als initiatiefnemer en belangrijkste financier willen wij dat er een veilige overstek voor fietsers in de vorm van een tunnel onder de N271 bij Afferden komt. De provincie is aan zet om de verkeersonveilige situatie op de plek waar de N271 door Well loopt, ter hoogte van de Kasteellaan en Weezerweg, aan te pakken door realisatie van een rotonde. Gedeputeerde Staten hebben herhaaldelijk toezeggingen hiertoe gedaan. Wij blijven er aandacht voor vragen.

Wat het openbaar vervoer betreft zetten we in op behouden en verbeteren van de bestaande OV-structuur. De wachttijd bij aansluitingen moet zo kort mogelijk zijn.

Energie / duurzaamheid

We voeren de door de gemeenteraad vastgestelde energievisie uit. Wij hebben zelfs de ambitie om in 2030 energieonafhankelijk te zijn. Om dit te bereiken zetten we in op energiebesparing, het maximaal inzetten van energieopwekking uit zonnepanelen op bestaande bebouwing en het ontwikkelen van een energielandschap Wells Meer. De gemeente treedt hierbij op als initiatiefnemer en primaire risicodragers.

In het energielandschap Wells Meer willen we met gebruikmaking van de zon, geothermie en biomassa duurzame energie opwekken. Ook is hier, indien en voor zover nodig, beperkt ruimte voor windmolens die aansluiten bij de molens die aan de Duitse zijde van de grens zijn opgesteld.

Met het doel de landschappelijke kwaliteit te behouden, ontwikkelen wij beleid ter regulering van individuele initiatieven voor het realiseren van energieakkers of -landschappen. Het leidend principe bij het realiseren van de energiedoelstellingen is dat de opbrengsten zo veel als mogelijk ten gunste komen aan alle inwoners van de gemeente Bergen.

Recreatie en toerisme

Er is behoefte aan een duidelijke visie op recreatie en toerisme: wat heeft onze gemeente te bieden voor welke doelgroepen en wat leveren ze op? Dus gaan we een visie ontwikkelen voor met name meerdaagse verblijfsrecreatie op basis van de aantrekkingskracht, maar zeker ook rekening houdend met de draagkracht van onze natuur.

We gaan versneld door met de ontwikkeling van Maaspark Well, een gebied met grote potenties voor allerlei vormen van (water)recreatie, maar ook voor de vergroting van de landschappelijke kwaliteit. Bij de realisatie van Maaspark Well vrijkomende middelen zullen deels worden ingezet voor het realiseren van gemeentelijke wensen in het kader van de waterveiligheid.

Landelijk gebied en natuur

De ontwikkelingsmogelijkheden voor de agrarische sector zijn vastgelegd in het recent door de gemeenteraad vastgestelde bestemmingsplan buitengebied. Ons doel is om deze sector vitaal te houden, waarbij wij initiatieven voor verbrede landbouw, agrarisch natuurbeheer, natuurinclusieve landbouw en dergelijke toejuichen en zoveel mogelijk stimuleren met behoud van een zo groot mogelijke biodiversiteit. Voor het herstel, behoud en beheer van kleine landschapselementen in het cultuurlandschap willen wij samenwerking met derde partijen aangaan.

We gaan onderzoeken hoe de geurnomen naar beneden kunnen worden bijgesteld en welke nieuwe toekomst er is voor vrijkomende agrarische bebouwing. In het buitengebied moet er een gezond evenwicht blijven bestaan tussen agrarisch ondernemen en burgerbewoning. Agrarische activiteiten dienen zo min mogelijk hinder te veroorzaken. Mensen die in de omgeving van boerderijen zijn gaan wonen moeten zich realiseren dat bedrijvigheid en een zekere mate van overlast er bij horen. De gezondheid van mensen staat te allen tijde voorop.

In het buitengebied is behoefte aan snel internet. Dit wordt bij voldoende deelnemers via een publiek-private samenwerking in de regio gerealiseerd.

Het kassengebied Tuindorp verdient een positieve impuls. Er is genoeg ruimte voor het vestigen van nieuwe tuinderijen en ook voor uitbreiding van bestaande en voor de komst van andere aan tuinbouw gelieerde ondernemingen, bijvoorbeeld in de agrifoodsector.

Samen met onze partners in het Overlegorgaan Nationaal Park Maasduinen streven wij naar verbetering van de hoge natuurwaarden van dit gebied en zoeken we naar een geschikt financieringsmodel voor het beheer en de ontwikkeling ervan. Wij achten de verdere ontwikkeling van economische initiatieven binnen het Natura 2000 gebied onwenselijk.

Waterbeheer

Onze inwoners en bedrijven moeten zo veel mogelijk worden beschermd tegen overstromingen. Wij willen dat dit in de eerst plaats wordt bereikt door de Maas meer ruimte te geven. Pas als het niet anders kan, is wat ons betreft de aanleg van nieuwe dijken en het verhogen van bestaande dijken aan de orde. De kwaliteit van het landschap mag niet onder deze maatregelen lijden.

Wij blijven stimuleren dat regenwaterafvoeren van de riolering worden afgekoppeld. We starten een pilot om delen van onze gemeente in zijn geheel van de riolering af te koppelen.

3

Bestuur en financiën

Inkomsten en uitgaven

Structurele uitgaven dekken wij door structurele inkomsten. We streven naar een gebalanceerde begroting zonder tekorten. Eventuele tekorten in de lopende begroting worden in beginsel opgelost binnen het domein waar ze ontstaan.

We willen een gemeente blijven met een zeer lage belastingdruk. Belastingverhogingen wijzen we in beginsel af.

Baatbelasting beschouwen we in principe als een doelbelasting. De toeristenbelasting bijvoorbeeld komt geheel ten goede aan investeringen ten behoeve van de recreatieve en toeristische sector. Van de toeristische sector mag verwacht worden zelf initiatieven te nemen en naar rato een (financiële) bijdrage te leveren.

We willen werken aan een systeem van financiële planning en controle waarmee het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad tijdig inzicht krijgen in de (financiële) risico's van de bedrijfsvoering. Een systeem van interne controle op de bedrijfsvoering maakt onderdeel uit van de planning- en controlcyclus.

Bestuur

De visie Bergen 2030 ('kansen voor samenwerking') gaan wij herijken.

Bergen maken we samen. Veranderende taken en een veranderende tijd vragen om een andere houding van de gemeente. Er zit veel kracht in de gemeenschappen in onze kernen. Het is zoeken hoe die te mobiliseren. Het is cruciaal om op het juiste moment aan te haken bij inwonersinitiatieven en tijdig te communiceren met initiatiefnemers over de rol die je wederzijds van elkaar kunt verwachten. We stimuleren zelfsturing door inwoners, zetten de zelfredzaamheid van burgers in. Daar waar nodig en mogelijk zal de gemeente zelf het initiatief nemen.

Dienstverlening

Het gemeentehuis is het huis van onze gemeenschap. Dit betekent dat wij een 'open deurbeleid' hanteren. Medewerkers en bestuurders zijn aanspreekbaar en bereikbaar. Informatie is toegankelijk.

We stellen een modern kantoor- en werkconcept vast (al dan niet met flexplekken), waarna om het gemeentehuis aan de (milieu- en arbo-)eisen van deze tijd te laten voldoen, mogelijk een sobere, doch doelmatige verbouwing noodzakelijk is.

Samenwerking met andere overheden

De samenwerking met Gennep en Mook en Middelaar, onder meer in de Regiovisie Bergen, Gennep, Mook en Middelaar, zetten wij voort. Dat geldt ook voor andere samenwerkingsverbanden (met andere gemeenten en overige instanties, waaronder Waterschap Limburg) in de vorm van gemeenschappelijke regelingen en de regionale uitwerking van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg waarbij we het (financiële) belang van Bergen niet uit het oog verliezen. We onderzoeken of het lidmaatschap van de Euregio Rijn Maas Noord nog noodzakelijk is. We steken tijd en energie in de Euregio Rijn-Waal als dit leidt tot revenuen. Dat is bijvoorbeeld het geval met het Interregproject Dynamic Borders waarin de gemeenten Bergen, Boxmeer, Cuijk, Gennep, Goch en Weeze samenwerken, onder andere op het gebied van agrobusiness, toerisme en het creëren van stageplaatsen. Verbetering van de Oost-West-infrastructuur kan een goede bijdrage leveren aan de ontwikkeling van Bergen. Enerzijds wordt het zoekgebied naar arbeidsplaatsen voor onze inwoners daardoor verruimd en anderzijds kan de betere bereikbaarheid van onze mooie gemeente een reden zijn voor mensen van buiten de regio om arbeid in de ruime omgeving te zoeken, wetend, dat het woongenot in Bergen te vinden is. Initiatieven die hieraan bijdragen zullen door de gemeente positief kritisch bekeken worden en zo nodig ondersteund.

Openbare orde en veiligheid

Wij gaan in nauwe samenwerking met overige handhavende en beherende instanties buitengewone opsporingsambtenaren inzetten in zowel de bebouwde als de niet bebouwde omgeving (groene en blauwe Boa's). Niet in de eerste plaats om bekeuringen uit te delen, maar om via handhavend optreden mensen te wijzen op gedrag dat hinderlijk kan zijn voor anderen. De rekenkamercommissie neemt het handhavingsbeleid onder de loep. De bevindingen van deze commissie kan de gemeenteraad gebruiken om zijn wensen voor het handhavingsbeleid, dat wij zullen herijken, in te brengen. Wij willen dat handhaving meer is gericht op het in overleg bereiken van oplossingen dan op het opleggen van dwangsommen.

*Energiek
aan de slag
voor een mooie
toekomst*

*Coalitieprogramma 2018 - 2022
CDA | PK | VVD*

Gemeente Bergen (L)

